Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Cena numeru 15 gr.

Rok VIII. Wilno, Piątek 28-go listopada 1924 r. № 272

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448. Drukarni 520. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 po poł. Administracja otwarta od g. 9—5, w niedzielę i święta od 12—1. „Dziennik Wileński" wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych.

PRENUMERATA miesięcznie z odnoszeniem i z przesyłką pocztową 3 zł. za granicą 6 zł., cena pojedyńczego numeru na prowincji 18 groszy CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetr. przed tekstem 1 w tekście 40 groszy, za tekstem 10 groszy. — W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25% zagraniczne o 50% drożej. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Konto czekowe w P. K. O. № 80187.

WILENSKI PRYWATNY BANK HANDLOWY

ZAŁOŻONY w 1873 ROKU

Niniejszem podaje do wiadomości, iż INSTYTUCJA CENTRALNA w WILNIE, ul. Adama Mickiewicza 8, oraz ODDZIAŁY: I-szy Miejski w Wilnie, Lidzie, Nowej Wilejce, Suwałkach, Wilejce Powiatowej rozpoczęły przyjmowanie wkładów oszczędnościowych od zł. 5 wzwyż. Wkłady powyższe płatne są na każde żądanie. 2

Z „SOKOŁA" Jutro dn. 29-go b. m. ostatnia przed Adwentem „Sobótka" Wstęp wolny dla członków i gości. Początek o godzinie 9-ej wieczorem. ul. Wileńska 10.

ARTRETYZM, REUMATYZM, NEURALGJĘ usuwa radykalnie maść w tubach metalowych pod nazwą „MESOLAMENT". Żądać we wszystkich aptekach i składach aptecznych. 2

MAGAZYN p. f. L. PERKOWSKI i T. GOSZCZYCKI w Wilnie, ul. Wielka w murach kośc. św. Jana posiada wyłączne przedstawicielstwo najlepszych zegarków szwajcarskich fabr. H. MOSER i ALPINA, są w dużym wyborze zegarki Tissotw, Berna i inne. Zegarmistrz b. pracownik firmy p. Bourè reperuje zegarki. 5 Pp. Urzędnikom sprzedajemy na raty.

KINO-TEATR „HELIOS" ul. Wileńska 38. Dziś! Najwybitniejsza nowość ekranów świata!! NOWOŻYTNA VENUS, SŁOŃCE EKRANU, KRÓLOWA MODY, WŁADCZYNI SERC, IDEAŁ ARTYZMU w wielkim dramacie p. t. MAE MURRAY „Królowa Pawi" w 8 akt. Ten wielki film przez swą treść i finezyjną grę, stanowi jeden ciąg niespodzianek dla zachwyconego widza.

BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

ODDZIAŁ w WILNIE, Sniadeckich 8.

Przyjmuje wkładki oszczędności na książeczki płatne do rąk okaziciela, lub w myśl życzenia zastrzeżone.

Wkładki te są oprocentowane na 9% rocznie, a Bank opłaca sam od nich podatek rentowy.

Zwrot wkładek oszczędności i spłatę odsetek od nich gwarantuje Skarb Państwa.

Książeczki mają bezpieczeństwo pupilarne i mogą być przedmiotem lokaty kapitałów osób, pozostających pod opieką lub kuratelą kapitałów fundacyjnych, kościelnych, jakoteż wszelkiego rodzaju kaucji i wadjów.

Najniższa wkładka wynosić winna jeden złoty. 2

Telefonem z Warszawy.

(Od własnego korespondenta.)

Reforma rolna.

W dniu dzisiejszym odbyła się w gmachu M stwa Skarbu konferencja p. Premjera z przedstawicielami czterech stronnictw lewicowych z pos. Barlickim, Herzem, Plutą i Waleronem w sprawie ustawy o realizacji reformy rolnej. Ustalony został termin wniesienia przez rząd na Sejm odnośnej ustawy na dzień 10 grudnia r. b Uzgodniono również, że bezrolni, małorolni żołnierze ochotnicy i żołnierze kawalerowie krzyża wojskowego mają mieć przy otrzymywaniu ziemi wszystkie te prawa, które zabezpieczą ustawy z dnia 15 lipca 1920 roku. Wreszcie poruszono sprawę sfinansowania reformy rolnej, którą to reformę według oświadczenia p. Premjera rząd wiosną zamierza realizować.

Z Klubu „Wyzwolenie".

Wczoraj do późnego wieczoru toczyły się obrady klubu parlamentarnego „Wyzwolenie", które jak zwykle w tym klubie były ożywione i namiętne. Ostatecznie przyjęto regulamin klubowy i ustalono kandydatury do prezydjum klubu, do którego dzisiaj mają się odbyć wybory. Sprawa ta wywołała ostrą wymianę zdań. Uchwalono ostatecznie kandydaturę posła Woźnickiego na prezesa klubu parlamentarnego, a kandydatury posłów Rucińskiego i Walerona na zastępców przewodniczącego. Klubem sejmowym kierowałby w ten sposób poseł Woźnicki, reprezentujący kierunek radykalny.

Stronnicy Piłsudskiego i stronnicy Sikorskiego.

Wczoraj już drugi dzień tyczyły się w klubie P. P. S. bardzo ożywione debaty na tle stosunku do budżetu M. S. Wojsk. Poseł Moraczewski, przyjaciel Piłsudskiego, angażował się w komisji budżetowej przeciw Sikorskiemu, co spotkało się w klubie z poważnemi zastrzeżeniami tak dalece, że poseł Barlicki zagroził swą dymisją. Debaty toczyły się na temat organizacji naczelnych władz wojskowych, a w gruncie rzeczy była to walka stronników Piłsudskiego ze stronnikami gen. Sikorskiego. Obrad nie zakończono.

Obniżenie stopy procentowej.

Dnia 27 b. m. odbyło się pod przewodnictwem dyrektora Karpińskiego posiedzenie rady nadzorczej Banku Polskiego, na której po wysłuchaniu opinji dyrekcji zapadły uchwały następujące: Zgodnie z wnioskiem dyrekcji rada uchwaliła obniżyć począwszy od 29 listopada b. r. stopę dyskontową na 10%, stopę lombardową przy pożyczkach zabezpieczonych papierami wartościowemi na 12%, natomiast od pożyczek na rachunku otwartym, zabezpieczonych dewizami, z terminem płatności ponad 3 miesiące, na 10%, z tem zastrzeżeniem, że dewizy te będą dyskontowane przez Bank według stopy 8% w tym dniu, od którego płatne są za 3 miesiące.

Życie ekonomiczne.

GIEŁDA.

WARSZAWA, 27.XI. (A. W.). Warszawska giełda urzędowa z dnia 27.XI. (w złotych) Dolary—tranzakcyj nie było. Spredaż 5,21, kupno 5,15. Przekazy: Nowy York 5,18½—5,17 i 3/4—5,18½, Londyn 24,09—24,03, Paryż 27,59—27,50, Wiedeń 7,88½, Praga 15,62½ — 15,58, Włochy 22,59, Belgja 25.25 — 25,17, Szwajcarja 100,30—100,28, miljonówka 0,75—0,78—0,73, bony złote 0,97, pożyczka złota 6,00—6,10—6,00, pożyczka dolarowa 3,30, kolejowa 8,50—8,70. Tendencja mocniejsza.

Akcje: Bank Handlowy w Warszawie 1,10—1,15, Warszawskie T-wo fabryk cukru 3,20—3,15—3,35, Rudzki 1,16—1,20, Ostrowieckie 6,25—6,15—6,40, Starachowice 2,05—2,00—2,15. Tendencja niejednolita, naogół mocniejsza.

WILNO, 27.XI. (A. W.) Obroty pozagiełdowe (w zł. polskich). Złoto 2.74. Listy Zast. Wileńskiego Banku Ziemskiego rejestrowane 16,50.

Strajk w Łodzi.

WARSZAWA, 27.XI. (A. W.). W czwartek wybuchł strajk w przemyśle włókienniczym w Łodzi, ogarniając narazie 15 000 robotników. Strajk ma wybitną tendencję rozszerzania się. Przebieg strajku jest spokojny, żadnych zaburzeń nie zauważono. W sali okręgowych związków zawodowych odbył się wiec robotników, na którym uchwalono wprowadzić strajk ostry, to znaczy wycofać z fabryk dozorców, woźniców i t. d. nie dopuszczając jednocześnie do wywożenia tak surowców, jak towarów. Postanowiono, że zarząd główny Centrali Związków zawodowych zajmie się akcją strajkową na prowincji, a komisja strajkowa przeprowadzi strajk w Łodzi.

60 tysięcy ton szyn.

Ministerjum kolei ustaliło, że w przyszłym roku potrzebować będzie dla wymiany 60,000 ton szyn ciężkich. Działając w porozumieniu z ministerjum skarbu oraz przemysłu, władze kolejowe postanowiły całe to zamówienie powierzyć walcowniom-hutom krajowym.

Dostawa polskich wagonów dla Turcji.

WARSZAWA, w tym tygodniu zostanie podpisana w Konstantynopolu umowa o dostawę wagonów polskich dla anatolijskiej dyrekcji kolejowej. W skład polskiego koncernu wchodzą firmy: Cegielski, Lilpop, T-wo Wagon i zakłady Ostrowieckie.

Zanik banków.

W bankach krakowskich nastąpiły w tych dniach dalsze redukcje.

Wiadomości telegraficzne.

Z Bukaresztu donoszą, że z powodu zawieji śnieżnych z największą trudnością zdołano utrzymać ruch kolejowy. Ruch tramwajowy w Bukareszcie zupełnie zastanowiony. Z Sofji donoszą, że na linji kolejowej Ruszczak—Warna i Ruszczak—Sofja ruch został zupełnie zastanowiony skutkiem śnieżycy.

— Niemieckie koleje państwowe postanowiły zwolnić około 24,000 kolejarzy.

Związek Ludowo-Narodowy.

KOMUNIKAT.

Rozkład zebrań kół dzielnicowych Związku Ludowo-Narodowego m. Wilna.

Koła dz. „Popławy" w sobotę dn. 29 listopada r. b. o godz. 18 (6 wiecz.) w lokalu przy ul. Jerozolimskiej pod № 60 (mieszkanie p. Cieszko).

Koło dz. „Zarzecze" w niedzielę, dn. 30 go listopada r. b. o godz. 12 i pół po poł. w lokalu przy ul. Zarzecznej pod Nr 5.

Kolejne zebranie Koła dz. „Snipiszki" odbędzie się w niedzielę 30-go listopada b. r. o godz. 12 m. 30 popoł. w lokalu przy ul. Wiłkomierskiej Nr. 1.

Przemawiać będzie redaktor J. Lesiewski na temat: „O powstaniu listopadowym".

Najtańsze źródło zakupu! Największy wybór! **Berlacze** (śniegowce) modne, gwarantow. **Pilśniaki** męskie, damskie i dziecinne. **Obuwie** ciepłe zimowe. **Kalosze** fabryk zagranicznych. **Palta i płaszcze** zimowe. Wszystko po cenach fabrycznych tylko w DOMU HANDLOWYM „WACŁAW NOWICKI" Wilno, Wielka 30 (były № 60). WŁASNA FABRYKA OBUWIA. 0

Najtańsze źródło zakupów z pierwszej i jedynej na Kresach — Fabryki szczotek i pędzli — B-ci Symonowicz i S-ka WILNO, ul. Tatarska Nr. 6. Produkcja maszynowa. 3

Komplement czy ironja.

WARSZAWA, 27.XI. (AW.) — Z okazji przybycia do Polski gen. Williama Branckera, wice-marszałka lotnictwa angielskiego, odbyło się śniadanie w kasynie I pułku lotniczego. Generał w wygłoszonem przy tej okazji przemówieniu podniósł, że jak niegdyś kawalerja polska słynęła na cały świat, tak obecnie lotnictwo polskie podtrzymuje wielką tradycję kawalerji.

(Czy z „latającemi trumnami" Plage-Laśkiewicza? Red.)

Zamek królewski.

WARSZAWA, 27.XI. (AW.) — W związku z restauracją pałacu królewskiego w Warszawie, ustalono, że mieścić się będą w nim mieszkanie Prezydenta, jego kancelarja cywilna i wojskowa, sale reprezentacyjne, lokale na pomieszczenie zbiorów państwowych muzealnych i bibljotecznych.

Sumy arbitrażowe dla Polski.

WARSZAWA, 27.XI. (AW.) — Dn. 26 b. m. odbyło się w Paryżu posiedzenie komisji arbitrażowej, celem ustalenia wysokości funduszów, należnych Polsce od Niemiec z tytułu ubezpieczeń społecznych na G. Śląsku. W komisji zasiadali Sokal, 2 ekspertów polskich, przedstawiciele Niemiec i 3 sędziów neutralnych. Komisja ustaliła, że Niemcy wypłacą Polsce z tytułu ubezpieczeń 26 milj. zł. Niemcy początkowo zamierzały wypłacić Polsce 1 milj. mk., później posunęły tę sumę do 3 milj. Decyzja komisji podlega zatwierdzeniu Ligi Narodów. Pierwszą ratę w wysokości 6 miljonów polska otrzyma 1 lutego 1925 roku w złocie lub walucie, jaką określi rząd polski.

Skutki opcji.

WARSZAWA, 27.XI. Jak wiadomo dn. 30 go sierpnia r. b. w Wiedniu zawarta została konwencja polsko-niemiecka, która przewiduje wysiedlenie z Polski około 35 000 osób, które optowały na rzecz Niemiec. Na podstawie tejże konwencji 5 000 polaków, którzy optowali na rzecz Polski, ma być wysiedlonych z Niemiec.

W związku z wykonaniem tej konwencji, która rozpocznie się w sierpniu r. 1925, wezwani zostali przez ministerstwo spraw zagranicznych do Warszawy konsul generalny w Berlinie p. Stan. Zieliński i konsul Barciszewski z Essen.

Zniesienie armji austrjackiej.

WIEDEŃ, 27.XI. (A. W.) „Die Stunde" porusza w artykule wstępnym projekt zniesienia armji austrjackiej. Dziennik podnosi, że armja austrjacka w myśl traktatu w St. Germain jest tak słaba, że absolutnie nie mogłaby ochronić Austrji od ataku zewnętrznego, koszta zaś utrzymania jej wynoszą 620 miljardów koron austryjackich, czyli więcej niż cały deficyt budżetowy na r. 1926.

Zagadkowa katastrofa.

BELGRAD, (AW). „Politika" donosi, że na linji do Mostaru wydarzyła się katastrofa kolejowa. Mianowicie wskutek uszkodzenia mostu kolejowego, sześć wagonów towarowych zawierających pociski armatnie, wpadło do rzeki. Szkoda wynosi 50 miljonów denarów.

Skromność posła sowieckiego.

PARYŻ, 27.XI. (A. W.). Oczekiwano tu wczoraj przybycia posła sowieckiego Krasina. Przybył on jednak nieurzędowo i dorożką samochodową odjechał z dworca. Przedstawiciele Sowietów zaprzeczają wiadomości, aby Krasin był już w Paryżu, mimo iż francuskie Min. Spraw Zagranicznych otrzymało od policji wiadomości, że Krasin przybył do Paryża. Prasa omawia tę tajemniczą sprawę, zapytując o powód oryginalnego zachowania się dyplomaty sowieckiego.

Powstanie w Rosji sowieckiej.

LONDYN, 27.XI. (A. W.) „Daily Telegraph" podaje z Konstantynopola, że powstanie antysowieckie ogarnęło cały Kaukaz od granicy tureckiej do Rostowa. Mimo, że na obszarze tym żyje 12 milj. ludności, walka z Sowietami napotyka na poważne trudności, gdyż na Kaukazie znajdują się 2 armje czerwone, a wszyscy komuniści są doskonale uzbrojeni, podczas gdy ludność niema broni. Korespondent podaje również, że na Ukrainie nad Wołgą i na północy Kaukazu panuje głód. We wszystkich tych okolicach chłopi usposobieni są bardzo dla sowietów wrogo.

Anglja—Egipt.

PARYŻ, 27.XI. (Pat.) Sprawozdawca „Petit Journala" w Kairze miał rozmowę z Prezydentem ministrów Ziwarem-Paszą, który powiedział, że dzięki rozwadze narodów i współpracy króla sytuacją polepsza się. Spodziewa się on dojść do porozumienia z Anglją, również w sprawie administracji Nilu. Kolonja cudzoziemska niepotrzebuje niczego się obawiać, albowiem będzie otoczona nadal całkowitą opieką władz. Rząd jest zdecydowany utrzymać porządek w kraju.

KAIR, 27.XI. (Pat.) Wojskowe władze angielskie aresztowały byłego podsekretarza stanu w Ministerstwie spraw wewnętrznych Nakrashy, Abdul-Rahmen Beya Fahmy, który w roku 1921 został uwięziony, a następnie po dojściu do władzy Zaghlula-Paszy uwolniony, oraz Makramebeda, sławnego kopta, który towarzyszył Zaghlulowi paszy w jego ostatniej podróży do Londynu. Wszystkich trzech aresztowano wczesnym rankiem i wywieziono w niewiadomym kierunku.

KAIR, 27.XI. (Pat.) Poseł egipski w Rzymie Ahmed pasza nie przyjął proponowanego stanowiska ministra spraw zagranicznych w Egipcie.

LONDYN, 27.XI. (Pat.) Niezawisła partja robotnicza protestuje w manifeście przeciwko postępowaniu rządu angielskiego w Egipcie. Manifest porównywuje obsadzenie Egiptu przez Anglję, z obsadzeniem Belgji przez Niemcy. Manifest domaga się natychmiastowego zwołania konferencji angielsko-egipskiej w sprawie opróżnienia Egiptu. Kanał Suezki powinien być administrowany przez Ligę Narodów, jako międzynarodowa droga handlowa.

Sejm i Rząd.

Prowizorjum budżetowe.

Rada ministrów na posiedzeniu dzisiejszem rozważała projekt prowizorjum budżetowego na rok 1925. Potrzeba wniesienia prowizorjum budżetowego tłómaczy się tem, że sejm nie ukończy prac nad budżetem normalnym do dnia 1-go stycznia 1925 r. Ponadto rada ministrów rozważała wniosek w sprawie zmiany statutu Akademji umiejętności.

Przymusowe akcje.

W środę w Min. Skarbu odbyła się konferencja premjera Grabskiego z przedstawicielami rolnictwa i przemysłu. Omawiano projekt wydania akcyj przymusowych. Rząd rozumie, że egzekucja podatku majątkowego mogłaby źle wpłynąć na kredyt i nadwyrężyć warsztaty pracy, godzi się zatem na przymusową emisję akcyj, uważając ją za złagodzenie sposobu ściągnięcia podatku majątkowego. Przedstawiciele rolnictwa i przemysłu dowodzili, że ściągnięcie podatku majątkowego w ciągu 3 lat jest rzeczą niemożliwą, a sposób projektowany przez premjera Grabskiego wpłynąłby fatalnie na dopływ kapitałów zagranicznych. Propozycie przedstawicieli podatników sprowadzają się do tego, aby zapłacenie podatku majątkowego odłożone zostało na czas dłuższy.

Pogłoski nominacyjne.

W kołach politycznych wymieniają jako kandydatów na stanowisko podsekretarza stanu w M. S. W. p. p. Kasznicę (Ch. N.) i Smólskiego (Ch. D.) tudzież p. Urbanowicza.

„Echo Warsz." donosi, jakoby dyrektor departamentu politycznego w M. S. Z. p. K. Morawski miał ustąpić ze swego stanowiska i objąć kierownictwo naszego sekretarjatu przy Lidze Narodów.

Zgon posła.

W Zbarażu zmarł poseł Michał Zwoliński (P. S. L.), który wszedł do Sejmu w miejsce pos. Jasińskiego.

Mili posłowie.

„Rosta" donosi z Moskwy, że pod adresem Zinowjewa nadeszła depesza od klubu komunistycznego Sejmu polskiego z protestem przeciwko straceniu w Estonji Tompa. Depeszę podpisali Królikowski. Wojtiuk, Skripa, Pristupa, Paszuk i Łańcucki.

Dzień polityczny.

Konferencja bałtycka w sprawie kontrabandy spirytusem.

W Helsingforsie rozpoczęła się przy udziale przedstawicieli Łotwy, Estonji, Litwy, Szwecji, Niemiec, Danji i Norwegji konferencja w sprawie walki z kontrabandą spirytusem. Państwa Skandynawskie popierają projekt Finlandji ogłoszenia okrętów z kontrabandą spirytusową za wyjęte z pod prawa także w wodach neutralnych.

Poincare o uznaniu sowietów.

Były premjer francuski Poincare zamieścił w gazecie „Nation" artykuł o uznaniu przez Francję rządu sowietów. W artykule tym Poincare zaznacza, że najpierw należałoby wysłać do Moskwy pod pewną ochroną komisję rzeczoznawców, która dałaby rządowi francuskiemu bezstronne informacje. „To byłby — pisze dalej Poincare — jedyny krok rozumny i logiczny. Natomiast zaczynać od uznania, posyłać do Moskwy posła i dopuścić przyjazd do Paryża przedstawiciela rządu sowietów z całą zgrają agentów, którzy wykorzystywać będą nietykalność dyplomatyczną, dawać swobodną drogę propagandzie bolszewickiej, która wykazała już swoją bezczelność w Londynie i w Berlinie, wznawiać oficjalne stosunki dyplomatyczne nie otrzymawszy uprzednio od rządu sowietów żadnych gwarancyj, — to wszystko niema nic wspólnego z pracą nad utrwaleniem pokoju i porządku w Europie".

Program francusko-sowieckiej konferencji.

Otwarcie francusko-sowieckiej konferencji nastąpić ma w Paryżu dnia 10 stycznia 1925 r. Program konferencji będzie następujący: 1) rozpatrzenie umów, zawartych między Francją a poprzedniemi rządami rosyjskiemi, 2) sprawa stosunków konsularnych, przywilejów dyplomatycznych i nietykalności, 3) wjazd obywateli francuskich do Rosji sowieckiej i obywateli sowieckich do Francji, sprawy paszportowe i sprawy regulujące przebywanie obywateli jednej strony w kraju strony drugiej, 4) uregulowanie przeszłości: mienie i interesy państwa, długi państwowe, pożyczki własność prywatna i kapitały obywateli francuskich w Rosji, 5) nowe uregulowanie własności prywatnej i kapitałów.

Przegląd prasy.

Zacznijmy od spraw sejmowych. A więc pisze *„Rzeczpospolita"*:

„Klub Ukraiński wniósł w ciągu roku 1923 go 87 interpelacyj. Ponieważ tylko sześć było uzasadnionych w zupełności, 16 częściowo, 2 pozostały dotychczas bez ostatecznej odpowiedzi, a 63 nieuzasadnionych, przeto będzie rzeczą interesującą zapoznać się z przedmiotem tych interpelacyj, wnoszonych jedynie w tym celu, by władzom państwowym przyczynić bezprodukcyjnej pracy, a Rządowi rzucać pod nogi kamienie".

Ta statystyka warta jest zapamiętania, aby zrozumieć, dlaczego Sejm nasz musi obradować 365 dni w roku bez mała, aby wyrobić się z nawału prac bieżących i dodatkowych, w rodzaju interpelacyj ukraińskich, wyzwoleniowych, pepeesowskich itd.

Jedna z takich prac, to żyrardowska sprawa b. min. Kucharskiego, o czem podawaliśmy wiadomość w depeszach, że przez piłatowskie umycie rąk w komisji posłów z Piasta i Chadecji postanowiono postawić b. min. skarbu przed Trybunał Stanu.

Z radością o tem pisze *„Illustr. Kur. Codz."*.

„Powyższa uchwała komisji nareszcie ustala to, co odtąd powinno stać się najwyższą praktycznie przeprowadzoną zasadą — mianowicie odpowiedzialność ludzi, zajmujących najwyższe nawet stanowiska urzędowe w państwie, za krzywdy i szkody, temu państwu wyrządzone.

Fakt, że to właśnie p. Kucharski jest pierwszym ministrem, którego Sejm przed sąd odsyła, nie stanowi niespodzianki dla społeczeństwa. Przeżyliśmy dramat jego rządów; procesowy epilog jest tego dramatu naturalną, logiczną konsekwencją".

Tylko, czy tej radości nie położyć czasem na rachunek faktu, że min. Kucharski odmówił za swego urzędowania pożyczki miljarda marek wydawcy tegoż Illustrowanego Kur. Codz." pos. Dąbrowskiemu? Życie różnie się układa...

„Kurjer Lwow." chciałby rozwiązać dylemat ordynacji wyborczej, rewizji konstytucji, rozszerzenia władzy prezydenta, ale cóż: stary jakobin węszy krew i wszędzie czuje podstęp prawicy.

„Że prawica nawet w tak jasnej sprawie, jak potrzeba rozszerzenia władzy prezydenta, ma zaszyty sztylet przeciw lewicy — dowodzi gwałtowność, z jaką domaga się zmiany ordynacji wyborczej, a szczególnie wprowadzenia okręgów jednomandatowych. O jej gorączkowej pracy świadczy, choćby groźba wysunięcia własnego projektu ordynacji wyborczej. Oczywiście, że jeżeli przejdzie ordynacja według redakcji prawicowej, czyli jeżeli jej zwycięstwo przy następnych wyborach zostanie zagwarantowane, wówczas może się wspaniałomyślnie zgodzić na rozszerzenie praw prezydenta,"

czego nie dopuszczono, gdy tym prezydentem mógł zostać „wielki ryzykant".

Łódzki *„Kurjer Wiecz."* potępia pojedynki, których rzeczywiście zbyt dużo było w ostatnich czasach, ale pośpieszmy dodać: nieszkodliwe.

„Weźmy taki przykład: ktoś kogoś nazywa tchórzem. Nazwany w ten sposób wie lub czuje, że określenie takie mija się z prawdą. Nie zgadza się! Przeczy...

„Idźmy dalej! Nazwany tchórzem wyzywa tamtego na pojedynek i w ciągu pewnego czasu robią z siebie jatkę z mięsem, kłując się i tnąc w błogiem przekonaniu, że z chwilą, kiedy jeden z nich padnie, „honor" będzie uratowany!

Walka chłopów w szynku, prowadzona przy pomocy kijów, noży i ławek, nazywa się karczemną burdą. Bicie się po twarzy na ulicy i łamanie wzajemne kości, zowie się awanturą. Ale mordowanie się za pomocą „usankcjonowanych" narzędzi, nazywa się sprawą honorową, dopuszczalną i pochwalaną! Z jakiej racji? I tu i tam leje się krew! I tu i tam ludzie rozbijają sobie nosy, walczą wzajemnie, dziurawią...

Czem gorszy jest majcher, lub kołek z płota od szabli i pistoletu? Dlaczego, kiedy ludzie używają pięści lub kijów, nazywamy to burdą, a kiedy chwytają za inne narzędzia, służące do dziurawienia skóry, nazywamy to „załatwianiem sprawy honorowej"?

Głupota — i nic więcej!"

No, przypuśćmy, że są pewne subtelne różnice stanięcia oko w oko z przeciwnikiem, a rzgnięcie go z za płotu majchrem — ale ktoby się w naszych „demokratycznych" czasach zastanawiał nad takimi drobiazgami!

Polityką na wielką skalę zajmuje się maleńki *„Głos Powszechny"* i woła: caveant consules!

„W Gibraltarze wre praca przygotowawcza: aeroplany, tanki, transporty wojsk, gotowe do wyruszenia na pierwsze skinienie.

Niedość na tem, wszyscy High Comissionars krajów mandatowych otrzymali dyrektywy dla ochrony swych granic.

Chodzi też o rzecz nielada, bo o kanał Suezki, jedyne bezpośrednie połączenie z Indją i kolonjami afrykańskiemi.

Jeśli rząd Jego Król. Mości nie nauczy moresu swego pupila, Imperjum Brytyjskie może być zachwiane w swych posadach.

Więc cóż znaczą Liga Narodów i Konferencja Rozbrojeniowa?..."

A na to odpowiada *„Echo Warsz."*

„Obecnie znalazła się Europa w położeniu, w jakiem była przed tegoroczną sesją Ligi Narodów. Eksperyment genewski nie udał się! Czy jest pole do rozpaczy?! Nie! Stokroć nie! Trudne sytuacje wymagają tylko większych wysiłków, stwarzają ruchy twórcze. Mamy wrażenie, że podróż ministra spraw wojskowych do Paryża, zapobiegła w części temu potwornemu odosobnieniu, w jakie popadała Polska. Państwo nasze będzie musiało samo pomyśleć o zagwarantowaniu dla siebie największej ilości bezpieczeństwa! Realne spojrzenie niebezpieczeństwu w oczy, może z nas wykrzesać tylko prawdziwą moc i prawdziwy hart, jakiego Polsce potrzeba".

A takie spojrzenie prawdzie w oczy czasami dobrze robi i poszczególnej jednostce, i każdemu narodowi!

L—ś.

Z Litwy.

Wybuch składu materjałów.

Dnia 22 listopada nastąpił na przedmieściu Kowna t. zw. Górnej Frejdzie wybuch materjałów wojennych, który był tak silny, że we wszystkich domach w promieniu kilkuset metrów powylatywały szyby, w bliżej zaś położonych domach silnemi falami powietrza wyważone zostały lub połamane drzwi i okienice. Zabitych zostało 5 robotników, a trzech żołnierzy zostało ciężko ranionych. Przyczyn wybuchu nie udało się ustalić. Według przybliżonych obliczeń straty, spowodowane wybuchem, wynoszą około 650 tysięcy litów.

Z Łotwy.

Areszty komunistów.

Polityczna policja łotewska przeprowadziła w tych dniach cały szereg rewizyj i aresztów wśród komunistów. Naogół ujęto 20 osób. Wykryto wiele bibuły komunistycznej, z której okazała się, że komuniści odegrywali wybitną rolę w strajkach ostatnich. (Wil.B.I.)

Tranzytem przez Łotwę.

W związku z pojawieniem się sowieckiego spirytusu na rynkach łotewskich zwrócił się łotewski departament celny do ministerstwa finansów z wnioskiem o zabronienie tranzytu i rozlewni spirytusu sowieckiego w Łotwie.

Ministerstwo finansów skonstatowało fakt sprzedaży sowieckiego spirytusu tranzytowego w Łotwie i zwróciło się do rządu sowieckiego o zaprzestanie w Łotwie rozlewu spirytusu tranzytowego z wagonów—cystern do drobnych naczyń. Rząd sowiecki natomiast odpowiedział, że w takim razie spirytus tranzytowy będzie przewożony przez Łotwę w drobnych naczyniach blaszanych, co jeszcze więcej sprzyjałoby tej kontrabandzie, którą ministerstwo finansów chce wykorzenić.

Wybory do rad gminnych.

W dniach 22 i 23 listopada odbyły się w całej Łotwie wybory do rad gminnych. Udział wyborców był stosunkowo słaby. W niektórych gminach zaledwie 25 do 30% uprawnionych do głosowania stawiło się do urny wyborczej. O rezultatach wyborów niema jeszcze dokładnych wiadomości.

Badanie stosunków sanitarnych.

W celu zapoznania się ze stosunkami sanitarnemi w Łotwie przybył do Łotwy delegat Ligi Narodów Dr. Cazeneuve, który w towarzystwie łotewskich lekarzy D-ra Sentelsa i docenta Fehrmana zwiedził dnia 26 listopada Mitawę, a dnia 28 listopada Dynaburg.

TEATR POLSKI „Lutnia"

Dziś

„Mazepa"

tragedja Słowackiego

po cenach najniższych od 2 zł. do 75 gr.

Początek o g. 8 wiecz.

Teatr Wielki (W. Pohulanka)

Dziś

Ostatni występ

D. SMIRNOWA

„RIGOLETTO"

opera Verdi'ego.

i dział koncertowy.

Początek o godz. 8 wiecz.

Kronika wileńska.

Wiadomości kościelne.

— **Roraty.** W przyszłą niedzielę t. j. 30 listopada będą odprawione roraty na intencję Bractwa Trzeźwości o 6 godzinie w kośc. Wszystkich Świętych.

Urzędowe.

— **Zmiany w podziale administracyjnym województwa Wileńskiego.** Dnia 25 i 26 listopada b. r. bawił w Postawach i Duniłowiczach wojewoda Wileński p. Wł. Raczkiewicz w sprawach związanych ze zmianą granic powiatów województwa Wileńskiego i ewentualnem przeniesieniem siedziby Starostwa Duniłowickiego.

Pan Wojewoda zbadał na miejscu warunki mieszkaniowe i perspektywy ekonomiczno-gospodarczego rozwoju wspomnianych miasteczek, oraz zapoznał się bliżej z lokalnemi warunkami i potrzebami. Po zwiedzeniu urzędu gminnego i posterunku Policji Państwowej w Postawach, Pan Wojewoda udał się do Duniłowicz, gdzie odbył konferencję ze Starostą powiatu, zaznajamiając się z pracą poszczególnych referatów, oraz zetknął się bliżej z różnemi warstwami społeczeństwa miejscowego, które przedłożyło swoje postulaty i potrzeby. Jednocześnie Pan Wojewoda miał możność stwierdzenia w Duniłowiczach szybkiego postępu robót budowlanych przy budowie domów urzędniczych, które dzięki energicznemu i fachowemu kierownictwa prof. J. Kłosa w dniach najbliższych będą oddane do dyspozycji urzędników państwowych na potrzeby mieszkaniowe. Pozatem Pan Wojewoda dokonał inspekcji instytucyj samorządowych i Komendy Policji Powiatowej. Dnia 26 listopada odbyło się w obecności Pana Wojewody poświęcenie nowowybudowanego domu, przeznaczonego do użytku Urzędu Starościńskiego i Sejmiku Powiatowego.

Po powrocie do Wilna Pan Wojewoda polecił na podstawie zebranego materjału wygotować odpowiednie wnioski o ewentualnych zmianach w podziale administracyjnym województwa dla przedstawienia Ministerstwu Spraw Wewnętrznych.

— **Wyjazd p. Wojewody do Warszawy.** W sobotę 29 listopada Wojewoda Wileński Pan Wł. Raczkiewicz udaje się do Warszawy dla wzięcia udziału w posiedzeniach Kapituły Orderu „Odrodzenia Polski".

Z miasta.

— **Choroby zakaźne w Wilnie.** W ubiegłym tygodniu zachorowało na tyfus brzuszny 13, plamisty 3, płonicę 14, błonicę 2, różę 2, śpiączkę 1, krztusiec 1, ospówkę 2, przyusznicę 1 i jaglicę 3 osoby. (l)

— **O uporządkowanie składów towarowych.** Komisarjat Rządu ma zamiar w najbliższym czasie zwrócić się do Dyrekcji Kolejowej, ażeby oparkaniła i oświetliła teren składów towarowych przy stacji, gdyż obecny ich stan nie jest zadawalniający. (s)

Sprawy miejskie.

— **Prośba o opinję o autobusach.** Magistrat m. Grodna zwrócił się w tych dniach do Magistratu z prośbą o wskazanie, na jakich warunkach udzielił Magistrat wileński koncesji firmie „Autoruch" oraz prosi o udzielenie opinji o tejże firmie „Autoruch". Z powyższego wynika, że uruchomienie autobusów przynosi dobre korzyści, gdyż widocznie firma „Autoruch" zamierza i w Grodnie uruchomić autobusy. (x)

— **Wyniki wycieczki delegacji miejskiej do Berlina.** W dn. 26 listopada odbyło się posiedzenie miejskiej Komisji Technicznej.

Szef sekcji technicznej Magistratu inż. Piegutkowski referował sprawę tramwajów miejskich. Komisja, która była wydelegowana do Berlina, Poznania i Gdańska, zwiedziła kilka firm w Polsce i zagranicą, gdzie demonstrowane były tramwaje motorowe, żadnego jednak definytywnego poglądu nie ustaliła. Również i Komisja Techniczna nie wypowiedziała się stanowczo czy ma być w Wilnie tramwaj motorowy czy raczej należy popierać komunikację autobusową. Na razie przed powzięciem ostatecznej decyzji uchwalono polecić sekcji technicznej wyjaśnić koszta ułożenią szyn tramwajowych i racjonalnych bruków.

Następnie dyrektor elektrowni inż. Glatman referował sprawę inwestycyj elektrowni miejskiej. Komisja Techniczna uznała projektowany remont kotłów, starej turbiny, nabycie części zapasowych dla maszyny Diesla za niezbędne i przekazała sprawę do Komisji Finansowej. (l)

Sprawy samorządowe.

— **Konferencja budżetowa.** Dowiadujemy się, iż dziś dn. 28 listopada, w Wydziale Samorządowym Urzędu Wojewódzkiego odbędzie się konferencja przedstawicieli poszczególnych resortów z udziałem profesora skarbowości na U. S. B. p. Gulkowskiego, w sprawie zatwierdzenia budżetów sejmików Brasławskiego na rok 1925, oraz omówienia wyników pracy komisji do spraw oszczędności w samorządach. Orzeczenia tej komisji w postaci zwięzle sformułowanych też zasadniczych przedłożone być mają przed dniem 1 grudnia analogicznej ministerjalnej komisji oszczędnościowej. (l)

— **Konferencja w sprawie ustawy miejskiej.** W dn. 26 listopada w gabinecie prezydenta m. Wilna odbyło się posiedzenie komisji, wyłonionej przez T-wo prawników im. J. Daniłowicza, w sprawie projektu rządowego nowej ustawy miejskiej.

Prof. Krzyżanowski wygłosił referat o ordynacji wyborczej w związku z ustawą miejską.

Ponieważ referat nie został przedyskutowany do końca, następne posiedzenie wyznaczono na poniedziałek. (l)

Sprawy szkolne.

— **Uniwersytet Powszechny** im. Ad. Mickiewicza rozpoczyna organizowanie luźnych odczytów. Pierwszy cykl odczytów pod tyt. „Niemcy" wygłosi p. dyr. Lichtarowicz. Cykl ma na celu danie syntery wiadomości o przyrodzie człowieka, handlu, przemyśle i stanowisku międzynarodowem Niemiec. Pierwszy odczyt odbędzie się w piątek 28 b. m. o g. 7 w. w Doświadczalni szkolnej (M. Pohulanka róg Zawalnej oficyna w podwórzu) i będzie ilustrowany pokazami świetlnemi. Wstęp 50 gr. dla słuchaczy Uniw. pow. 30 gr.

— **Wypożyczalnia przezroczy.** Zarząd Wileńskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego podaje do wiadomości ogółu o uruchomieniu wypożyczalni przezroczy. Przezrocza złożone są na przechowanie u członka Zarządu Tow. Krajozn., Dyrektora Gimnazjum im. Adama Mickiewicza (ul. Mickiewicza 38).

Pan Dyrektor Br. Zapaśnik wydaje przezrocza w gimnazjum, w dnie powszednie w wyjątkiem poniedziałków, pomiędzy 5 i 6-ą godziną po południu.

Za wypożyczenie jednego przezrocza pobiera się opłatę w kwocie 3 gr. za każde 2 doby, najmniejszy komplet kosztuje 1 złoty.

Na składzie są przedewszystkiem przezrocza z dziedziny krajoznawstwa i historji, trochę bajek, legend i warja.

Towarzystwo Krajoznawcze ofiarowuje 2% od dochodu z wypożyczania przezroczy na Bratnią Pomoc uczniów gimnazjam im. Ad. Mickiewicza.

— **Zjazd Inspektorów Szkolnych Okręgu Wileńskiego.** Zwołany przez Kuratorjum Okręgu Szkolnego zjazd inspektorów okręgu wileńskiego obradował w dniu 26 i 27 listopada r. b.

Posiedzenie zagaił stosownem przemówieniem kurator p. Gąsiorowski. Na porządku dziennym była omawianą między innemi sprawa spisu dzieci w wieku szkolnym w wojew. wileńskiem, a to w celu zgęszczenia sieci szkolnej na wileńszczyźnie. Do tej akcji zostało zawezwane nauczycielstwo szkół powszechnych, które przyjęło tę wiadomość z wielkiemi zainteresowaniem i będzie ją wykonywać bezpłatnie. Ze swej strony władze administracyjne (wojewódzkie,) którego przedstawiciel naczelnik wydziału opieki społecznej p. Jocz był na posiedzeniu, przyobiecało współdziałać w tej sprawie i w tym celu zostaną wydane odpowiednie rozporządzenia. Termin spisu narazie nie jest określony, ale postanowiono, że odbywać się będzie na przyszłą wiosnę. Obecnie zaś już została rozpoczętą akcja przygotowawcza polegająca na sporządzaniu kosztorysów prac spisowych, przygotowywanie ludności miejscowej etc.

W sprawie oświaty pozaszkolnej postanowiono rozszerzyć ją przez liczne otwieranie kursów wieczorowych dla dzieci ponad 14 lat, a to aby po ukończeniu tych kursów mogły składać egzamina przy szkołach państwowych. Oprócz tego uchwalono rozpowszechnić w tym celu bibljoteki wędrowne zaopatrzone w książki przeważnie naukowe (historyczne i z zakresu przyrodoznawstwa). W powiecie dziśnieńskim już jedna z takich bibljotek funkcjonuje i ma w swem posiadaniu około 950 dzieł. Następnie omawiano sprawę koordynacji prac z Polską Macierzą Szkolną, która jak wiadomo w każdym zakątku, gdzie ustawowo nie można otwierać szkół polskich, ma swoje uczelnie, zaś nadzór nad temi szkołami znajduje się w rękach poszczególnych inspektorów szkolnych.

Następnie zjazd wyraził życzenie, żeby w przyszłości każda gmina miała swoją siedmioklasową szkołę powszechną ze znajdującemi się przy nich bursami. Poruszaną była dalej sprawa lotnych pracowni fizycznych i innych środków pomocniczych. Następnie omawianą była sprawa łączności z kuratorjum w sprawach organizacyjnych szkół i w sprawie nominacji, a także poruszano stosunek do samorządów, program budowlany i sprawę kooperacji w sprawie zaopatrywania w materjały naukowe i meble szkolne. (s)

Z życia stowarzyszeń.

— **Zebranie osadniczek.** W dniu 30 listopada o godz. 11-ej rano w domu Oficera Polskiego w Wilnie przy ul. Mickiewicza Nr. 13, odbędzie się walne zebranie osadniczek.

— **Wezwanie Zarządu chorągwi Hallerczyków.** Zarząd Chorągwi Hallerczyków wzywa niniejszem wszystkich b. wojskowych z formacji gen, Hallera oraz b. armji ochotniczych w 1920 r. o zarejestrowanie się w lokalu związku przy ul. Zamkowej Nr. 18, m. 23.

Równocześnie Zarząd Chorągwi wzywa wszystkich byłych wojskowych wymienionych formacyj o nadsyłanie swych adresów do sekretarjatu związku.

— **Walne zebranie Tow. Popierania Sceny.** Przypominamy, iż w niedzielę dnia 30 b. m. o godz. 4½ pp. w lokalu klubu szlacheckiego odbędzie się walne zebranie Towarzystwa Popierania Polskiej Sztuki Scenicznej, którego porządek dzienny obejmuje sprawozdanie z działalności Towarzystwa, zmianę statutu i wybory nowych członków zarządu.

Z życia prawosławnego.

— **Agitacja białoruska w seminarjum prawosławnem.** Od niejakiego czasu wpływ białorusko-bolszewickich organizacyj na prawosławne seminarjum w Wilnie coraz bardziej staje się widocznym. W internacie seminarjum ku uświadomieniu uczącej się młodzieży paczkami są podrzucane skonfiskowane numery białoruskiej gazety „Sielanskaja Prauda". Obecny rektor seminarjum, biskup Antonjusz, widocznie nie jest w stanie czy też nie chce przeciwdziałać tym wpływom i sam coraz bardziej staje się narzędziem wrogich Polsce elementów. Pod presją tych elementów oświadczył niedawno, iż wprowadzenie języka polskiego do seminarjum jest... nie na czasie i powinno być odłożone — oczywiście ad calendas graecas. Jednakże dotychczasowe doświadczenie wykazało, iż opinja przewielebnego jest niczem absolutnie nie uzasadniona, przynajmniej z naszego punktu widzenia, oraz z punktu widzenia istotnego dobra przyszłych duszpasterzy polskich obywateli wyznania prawosławnego.

Charakterystyczny wypadek zaszedł niedawno podczas pogrzebu protojereja Galinkiewicza, gdy dyrektor gimn. białoruskiego Ostrowski zabrał głos i w przemowie swej wzywał umarłego, aby wstawił się u Boga za „połączenie naszej rozdartej ojczyzny". Aluzja polityczna bardzo przezroczysta, która szczególnego nabiera znaczenia, jeżeli się uwzględni, że obecnem było całe duchowieństwo prawosławne z bisk. Antonjuszem na czele.

Sprawy kolejowe.

— **Oszczędności na kolejach.** Wobec dalszej potrzeby przeprowadzenia na kolejach oszczędności, minister kolei, odkładając przeprowadzenie redukcji personelu do wiosny roku nast., polecił obecnie dyrekcjom przeprowodzenie redukcji wydatków rzeczowych.

Między innemi p. minister polecił zwolnić personel sezonowy, utrzymywany dla wykonywania robót ziemnych i dalej, oszczędności na świetle, robotach inwestycyjnych itp.

— **Dogodności dla jadących.** Nowy rozkład jazdy na rok 1925 przewiduje uruchomienie kilku wagonów komunikacji bezpośredniej. Wagony takie będą doczepiane do pociągów pośpiesznych i osobowych. Pozatem w pociągach pośpiesznych wyznaczone zostaną tak zw. miejscówki, by pasażerowie mogli uprzednio, zakupując bilet, mieć pewność uzyskania miejsca. (k)

Wypadki.

— **Bójka w seminarjum prawosławnem.** Dnia 26 listopada w czasie przerwy między lekcjami w prawosławnem seminarjum duchownem pośród seminarzystów wyższej klasy teologicznej powstała bójka. W czasie bójki seminarzysta Chiltow końcem żelaznej sprzążki zranił w głowę seminarzystę Suchija. Oblewającego się krwią Suchija przywieziono do Kasy Chorych, gdzie mu udzielono pomocy.

Teatr, muzyka i sztuka.

— **Teatr Polski (Lutnia).** Dziś wiekopomne dzieło Słowackiego „Mazepa". Ażeby dać możność najszerszym rzeszom publiczności poznania tego arcydzieła, Dyrekcja Teatrów daje dziś „Mazepę" po cenach najniższych t. j. od 2 zł. do 75 groszy.

— **Ostatni występ D. Smirnowa.** Dziś D. Smirnow po raz ostatni wystąpi w op. „Rigoletto"; po skończonej operze D. Smirnow odśpiewa w dziale koncertowym najlepsze swoje arje, a mianowicie „Poławiacze pereł", „Toska", „Eugenjusz Oniegin" i inne.

— **Z opery.** W sobotę najbliższą ukaże się opera Halevy „Żydówka".

— **Poranek muzyczny.** W najbliższym poranku muzycznym bierze udział Fr. Bedlewicz, Carmarie i Wraga.

— **Przedstawienia szkolne.** W sobotę i niedzielę odegrani będą „Karpaccy górale". Ceny od 75 groszy.

Zabawy.

— **Czarna kawa** Rada Gospodarzy Klubu Szlacheckiego zawiadamia pp. Członków Klubu, że dziś w piątek 28 listopada w Salonach Klubu odbędzie się czarna kawa z tańcami, dla członków klubu i ich rodzin. Początek zabawy o godzinie 6½ wieczór.

Dzień polski w centralnym komitecie wykonawczym Białorusi Sowieckiej.

W ubiegłym miesiącu, jak już pisaliśmy, jedna z band operujących na terenie Białorusi Sowieckiej dokonała śmiałego napadu na miasteczko Kojdanowo w Mińszczyźnie. Część miasteczka została spalona a ludność ograbiona. W walce z bandytami poległo kilku krasnoarmiejców. Napad ten stał się za bardzo głośny na całej Białorusi, aby oficjalna prasa bolszewicka mogła go ukryć. Ogłoszono więc, że napadu dokonała banda przybyła z terytorjum polskiego zorganizowana przez... wojskowy oddział wywiadowczy. Dla nadania pozorów prawdy zainscenizowano specjalne posiedzenie Komitetu Wykonawczego Białorusi, na którem wniesiono interpelację w sprawie napadu na Kojdanów. Z interpelacją wystąpił, jak piszą „Izwiestja„ towarzysz Atraszewicz, który dowodził, że nota komisarjatu ludowego do spraw zagranicznych wysłana do rządu polskiego „nie odpowiada interesom warstw pracujących". Interpelant żąda, aby Cziczerin wystąpił z żądaniem wypłacenia odszkodowania przez rząd Polski. Następnie z interpelacją wystąpił inny „towarzysz" Nodel, który dowodził, iż wiadomości pism polskich o ruchu powstańczym na Białorusi sowieckiej szkodzą bardzo Rosji sowieckiej w oczach mas pracujących Europy zachodniej. Wobec powyższego zapytuje prezydjum Komitetu Wykonawczego i Radę Komisarzy ludowych Białorusi, czy wiadome im jest o kampanji kłamstw rozpowszechnianych przez prasę zakordonową Polski i co zamierzają przedsięwziąć celem zapobieżenia tej kampanji ze strony państwa z którem Białoruś sowiecka stara się żyć w zgodzie"? W odpowiedzi na powyższe prezes komisarzy ludowych Białorusi Adamowicz, oświadczył, że wydane zostało zarządzenie celem silnego obsadzenia pasa granicznego. W odpowiednim duchu opracowana została uchwała polecająca Komitetowi Wykonawczemu przedsięwziąć środki zmierzające do wzmocnienia stanu bezpieczeństwa na Białorusi Sowieckiej. Jak wiadomo następstwem tych interpelacyj i rezolucyj było wprowadzenie z dniem 17 listopada stanu ochrony wzmocnionej w Mińszczyźnie i ściągnięcie kawalerji Budiennego.

Walka z komunistami na Białorusi Sowieckiej.

„Sawieckaja Biełaruś" № 272 z dnia 26 listopada donosi, że w pow. Uzdzieńskim w Mińszczyźnie dnia 19 listopada zabity został przez partyzantów polskich przewodniczący jaczejki komunistycznej w Prasinowie A. Korolecki za denuncjacje ludności polskiej o działanie według instrukcyj otrzymywanych z zakordonu. W związku z tem bolszewicy przeprowadzili liczne aresztowania wśród ludności polskiej. Jest to jeszcze jeden dowód jak bolszewicy starają się rozjątrzyć komunistów przeciwko ludności polskiej, starając się zwalić na nią odpowiedzialność za ruch antybolszewicki na Białorusi.

TEATR WIELKI (W. Pohulanka)

Dziś 28 listopada, Drugi i ostatni występ

D. SMIRNOWA

„RIGOLETTO"

op. Verdi'ego

i DZIAŁ KONCERTOWY.

Początek o g. 8-ej wiecz. Ceny miejsc normalne operowe.

„PAC" Spółka Akc. BISKUPIA 12 WILNO

Żądajcie wszędzie wyśmienite **KAKAO** W PROSZKU Firmy „PAC".

11

Z Bolszewji.

Wybory gminne w Mińszczyznie.

Na Białorusi sowieckiej w Mińszczyźnie odbywają się obecnie wybory do rad gminnych. Dotychczas dokonano wyboru w 204 gminach, wybrano 2.851 członków zarządów gmin, w tej liczbie według danych wychodzącej w Mińsku gazety sowieckiej „Zwiezda": komunistów 226, kandydatów do partji komunistycznej 20, komsomolców 220, bezpartyjnych 2519. Wśród wybranych jest kobiet 348, mężczyzn 2519. Jak z tego wynika wybrano pomimo niesłychanego nacisku ze strony władz sowieckich stosunkowo bardzo znikomą liczbę komunistów i komsomolców. Widocznie ludność białoruska w przeważającej swojej masie nie chce mieć nic wspólnego z komunizmem, a ulega tylko przewadze terroru.

Przeciw Trockiemu.

Jak donosi Moskiewski korespondent gazety „Siegodnia" odbyło się dnia 21 b. m. w Moskwie specjalne zebranie wyższych naczelników urzędów wojskowych i morskich, poszczególnych oddziałów wojskowych i członków sztabu generalnego.

Na zebraniu tem Kamieniew wystąpił ostro przeciw Trockiemu, oskarżając go o zamiary dokonania rewizji leninizmu i wskazując na niebezpieczeństwo, jakie z podobnych prób wyniknąć może dla bolszewizmu w ogólności. Zebranie, w którem brało udział około 200 osób, potępiło taktykę Trockiego. Jednakże, jak dalej zaznacza ten sam korespondent, odbywają się w Moskwie także zebrania komunistów, na których bywają uchwalane rezolucje na korzyść Trockiego.

Tow. Akc. „AMADA" Gdańsk.

SZTUCZNE MASŁO marki „PRIWAT" fabryki „AMADA"

znane w mieście pod nazwą: **GDAŃSKIE MASŁO**

niczem nie odróżniające się od prawdziwego śmietankowego masła: ani jakością, ani smakiem, ani kolorem, ani pożywnością.

Marka fabryczna.

„Amada Priwat" najlepszy podarunek dla rozumnych i oszczędnych gospodyń. **„Amada Priwat"** doskonałe dla pieczywa

„Amada Priwat" niezbędnie dla kuchni **„Amada Priwat"** zamienia we wszystkich wypadkach śmietankowe masło.

„Amada Priwat" znakomite dla tartinek. **„Amada Priwat"** **cena o połowę tańsza.**

Doszło do naszej wiadomości, że niektórzy kupcy wykorzystują naszą markę i wystawiają w oknach dla zachęcenia publiczności oryginalne kawałki „AMADA PRIVAT", sprzedają zaś surogaty, jako wyrob ynaszej firmy. Zwracamy na to uwagę naszych klijentów.

Wystrzegajcie się falsyfikatów i żądajcie tylko „AMADA PRIWAT" (z fabryczną marką).

Jeneralne przedstawicielstwo na rejon Wileński

„SPÓŁKA WILEŃSKA-HANDEL IMPORTOWY".

Wilno, Zawalna 27, telef. 746. Adres telegr. „Hand'imp", Wilno.

Pracownia gorsetów i pasów „JEANETTE"

ul. Mickiewicza 15, m. 22.

Poleca gorsety i pasy, fasony najnowsze gumowe bez fiszbin, pasy lecznicze bardzo wygodne, do stanu odmiennego, po operacji i inne.

Nauka przez korespondencję. Szybkość, taniość, skuteczność. Zwrócić się listownie do Powszechnego Uniwersytetu Korespondencyjnego, Warszawa, ul. Szpitalna Nr. 12, m. 29, a otrzymasz bezpłatnie program kursów — (przedmioty: polski, matematyka, przyroda, języki obce i rachunkowość.

Do ofiarnych serc mieszkańców Wilna puka nieszczęśliwa staruszka bez żadnych środków do życia. Jedynym ocaleniem dziś dla niej jest zebranie pewnej kwoty na ręczną maszynę która zabezpieczy jej utrzymanie gdyż z zawodu jest krawcową. Łaskawe ofiary przyjmuje redakcja Dziennika Wileńskiego dla nieszczęśliwej staruszki.

KINO TEATR **„POLONJA"** Mickiewicza 22. Dyr. G. Slepjan.

Urocze, cudnookie dziecko Warszawy **MIA MARA** w dramacie współczesno-życiowym w 7 akt. **MIŁOSC i PIENIĄDZE**

Do akcji współczesno życiowej wpleciona jest opowieść o losach margrabiny de Pompadour, która dla władzy i zewnętrznego blasku nawet swoje serce złożyła w ofierze.

Lekarz-Dentysta **A. Choromańska** Choroby jamy ustnej sztuczne zęby na złocie i kauczuku Róg pl. Napoleona (były Murawjewa) i ul. Biskupiej № 12 od 8 —9½ 3—6. 12

Dr. B. SZYRWINDT Choroby: skórne, weneryczne i moczopłciowe. Wielka 19. od 10—1 i od 4—7. 11

Doktór **D. ZELDOWICZ** chor. **weneryczne moczopłciowe i skórne** od 10—1 i od 5—8 wiecz.

KOBIETA-LEKARZ **Dr. Zofja ZELDOWICZ** chor. **weneryczne i kobiece** prz. 9—10 i 12—5 ul. Mickiewicza 24 obok hotelu „Bristol".

Doktór **O. Abłamowiczowa** **akuszerja i choroby kobiece** ul. Kasztanowa 7 m. 7, godz. 9—10 i 3—5. 14

D-r. Sz. Berensztejn Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Przyjmuje 9—1pp. i 4—9w. ul. Mickiewicza 28—5. 16

Młoda krawcowa poszukuje szycia w domach prywatnych. Mostowa 25 m. 16

Mieszkania z wygodami i bez w różnych punktach zaraz do wynajęcia Dom H.-Komisowy „ZACHĘTA" Portowa 6 D. 0

Młody człowiek, kawaler polak, z wyższym wykształceniem, posiadający najwyższe odznaczenia wojskowe—poszukuje jakiegokolwiek zajęcia, zna książkowość, kasowość rolnictwo. Posiada referencje. Łaskawe zgłoszenia do Dziennika Wileńskiego. 1

Nauka tkania **kilimów** dla pań i robotnic. Antokol, Senatorska 13.

NAUKA pisania na maszynach **najnowszym systemem** oraz przepisywanie. Ul. Jakóba Jasińskiego Nr. d. 5 m. 19. 2

Poszukuję posady jakiejkolwiek. Mogę złożyć kaucję—300 złotych. Posiadam dobrą znajomość języka polskiego i rosyjskiego. Posiadam świadectwa, oraz mogę złożyć referencje osob znanych. Oferty do Administracji pod „Posady". 1

D-H. F. MIESZKOWSKI

Sp. z ogr. odp.

Oddział w Wilnie, ul. Mickiewicza 23

TELEFON 2-99.

DZIAŁ MEBLOWY:

Wielki wybór mebli do mieszkań, biur, internatów i t. p. **od najskromniejszych do najwykwintniejszych.** Biurowe meble amerykańskie po cenach fabrycznych.

Ceny orjentacyjne:

Łóżka angielskie	od zł.	49.—
Szafy dębowe fornirowane	„ „	90.—
Kredensy dębowe fornirowane oszklone z lustrami	„ „	245.—
Biurka pięcioszufladowe	„ „	64 50
Materace miękkie z trawy morskiej	„ „	26.—
Stoły dębowe biurowe amerykańskie	„ „	98.—
Krzesła wiedeńskie	„ „	6.50

Przy regulacji gotówką kasa odlicza od wszystkich cen 7% rabatu.

Ponieważ wszelkie defekty, jakie mogą powstać w meblach z winy materjału, lub wykonania, uwidaczniają się niepóźniej 1 roku, odpowiadamy przez ten okres czasu za kupione u nas meble. 4

DZIAŁ MANUFAKTUROWY:

Wielki wybór materjałów krajowych i zagranicznych: wełnianych, bawełnianych, białych, fantazyjnych i jedwabnych.

Ubrania, palta zimowe i jesienne - - gotowe i na zamówienie. - -

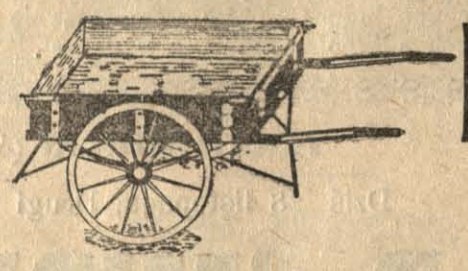

Ręczne wózki na 2 kołach

nośności do 250 kg. za 125,—złotych, nośności do 400 kg. za 150,— złotych, wysyłam natychmiast po otrzymaniu 30,—zł. zadatku koleją, reszta za pobraniem. Moje wózki mają pierwszorzędne wykończenie.

Cz. KOSICKI—Mistrz kowalski

Poznań,—Małe Garbary 7. A. 0

Tran Bergeński Swieży

FOSFATYNA, TAPIOKA
MĄCZKA NESTLE (Szwajcarska)
EMULSJA TRANOWA SCOTA
LACTOGOL, LAROSAN
„SYROLINA" (krajowa)
„PETRUSINA" (krajowa)

Polecają Składy Apteczne

T-wa J. B. SEGALL S-ka Akc.

1) ul. Trocka 7, 2) ul. Zamkowa 26, 3) ul. Ad. Mickiewicza 5.

Baczność sportowcy!

NARTY, oraz wszelkie przyrządy do nich. Buty, kijki, wiązania, czapki, rękawice, smary, okulary, baki i t. d.

SANECZKI SPORTOWE orygin „Davos"

Nadeszły.

Duży wybór. Ceny konkurencyjne.

Dom Sportowy CH. DINCESA, WILNO ul. Wielka 15

Do matury przygotowuje IV r. studjów student matematyk U. S. B. Posiada pierworzędne kwalifikacje. Piłsudskiego d. 6 m. 7 od 1—2 p. p.

Duży szal kretowy zgubiono w środę około 8 w. w drodze do Teatru, jadąc przez Jagiellońską, Zawalną, Małą Pohul i Teatralną. Uczciw. znal. proszę odnieść za wynagrodzeniem ul. Mickiewicza 19 miesz. Adwokata Engla. 0

Dnia 21/XI r. b. zginęła suka rasy gończej, pstra, czarny z białym. Wabi się „Westa". Odprowadzić za wynagrodzeniem Sołtaniska 36. Ukrywanie będzie ścigane sądownie. 0

Kompletny garnitur (salon) okazyjnie do sprzedania. Oglądać od 11—12 ul. Filipa 15, m. 12. 0

Krawcowa poszukuje pracy w domach prywatnych. Krakowska 29 — 2. Gorowska.

MIESZKANIA do wynajęcia zgłaszajcie tylko do domu Handl.-Komisowego „ZACHĘTA" Portowa 6 d. Rejestrujemy bezpłatnie. 0

Sprzedaje się od zaraz **plac** w 460 kw. sążni, pięknie ogrodzony ze znaczną ilością materjału budowlanego na Pośpieszce, przy ul. Niecałej. Wiad. w mag. obuwia Gierczyckiego, Wileńska 22. 0

Szredera pianino, nowe koncertowe do sprzedania okazyjnie. Szpitalna 7 m. 4 (w pobliżu Zawalnej). 0

Są do sprzedania sanie parokonne bryczki: pojedynki i parokonne. Piłsudskiego 9 a. B. Paszkiewicz.

Siano, słomę pięć tysięcy pudów sprzedam na stacji Skrzybowce. Wiadomość: Skrzybowce zarząd wąskotorówki.

Sprzedaje się **folwark za bezcen** z powodu wyjazdu, w okolicach Wilna. Wiadomość Mostowa 1 m. 2.

Zgubioną metrykę wydaną w parafji Woronowo na imię Kazimiery Kwiecień zamieszk. ulica Wielka 15 — 3 unieważnia się.

Zgubioną książeczkę wojskową wydaną przez 80 p. p. 1923 r. na imię Nochima Blechmana, zamieszk. ul. Zarzecze 9 — unieważnia się.

ELEGANCKI SALON MÓD **„MAISON NOUVELLE"** W. POHULANKA № 16, m. 4.

Poleca suknie modele:
WIZYTOWE,
WIECZOROWE,
BALOWE,
KAPELUSZE,
PŁASZCZE,
SWETRY,
SZLAFROKI,
BLUZKI,
BIELIZNA.

Obwieszczenie.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Wilnie Antoni Sitarz, zamieszkały w Wilnie, przy ulicy Sw. Michalskiej № 8, zgodnie z artykułem 1030 U. P. C., obwieszcza, iż w dniu 28 listopada 1924 r., o godzinie 10 tej rano w Wilnie, przy ulicy Kolejowej № 3/25 odbędzie się sprzedaż z licytacji publicznej majątku ruchomego Izraela Tałała składającego się z umeblowania, oszacowanego na sumę złotych 320.

Komornik Sądowy
(—) A. SITARZ.

LALKI papiermache z główką porcelanową w 18-tu rozmaitych numerach zaraz ze składu dostarcza **VALBORG BORCHSENIUS** FABRYKA LALEK Grudziądz, Mickiewicza 13. 0

FIRMA **„EXPRESS"** WILNO, ul. Portowa 7 Poleca **PILSNIAKI** NAJLEPSZEGO GATUNKU.

SŁYNNY NAUCZYCIEL KROJU **R. GISIN, św. Jańska 2** udziela lekcyj kroju damskich, cywilnych i wojskowych ubrań. Naucza krawców i niekrawców po cenie przystępnej. Wojskowi korzystają ze szczególnego ustępstwa. 2

Wydawca A. Zwierzyński. Drukarnia Józefa Zawadzkiego ul. św. Anny Nr. 8. Redaktor Piotr Kownacki.